

MÜŞİR HAZRETLERİ

Oruç tutamazdım. Her Cuma mazeretim olur, ekseriya namaza gitmekten kaçardım. Akşamları kafayı keşide eder, Mevlâna Hazretlerinin mübarek ruhları için verdiğiniz öğle yemeklerine koşardım.

Bunları çok iyi bilmenize rağmen, belki ıslah olur umuduyla, "Evlât, sen iyi bir zata benziyorsun amma bir derdin olsa gerek.." diye, mahkeme duvarına benzeyen suratım, zemheriyi andıran tabiatimle beni çırak yardımcılığına kabul etmiştin.

İşe, ibrik taşımak, abdest suyu dökmek ve palto tutmakla başlamıştım.

Senede bir kaç defa, Mevlâna Hazretlerini ziyaret için, Konya'ya gidişine göz yumardık. Ankara Bölge Fen Müfettişliğine tayin edildin, pekiyi dedik. Tekaütlüğünü istedin, ses çıkarmadık. İstanbul'a göç ettin, tahammül ettik, amma bu kadarı da fazla oldu Müşir Hazretleri.

Gönderen çağırıldı ise aceleye ne lûzum vardı sanki. Ulunay yazmış, ayrılığına üzülüp ağlamak yasakmış. Sitem etmeğe de hakkımız yokmu? Biraz daha sabırlı olsanda beni çıraklığa terfi ettirseydin ne olurdu Müşir Hazretleri.

Ayrılığın, Fen Dairesinin kalıntılarından Köse Hakkı, Koca Ahmed, Baba Bekir, Sarı Haydar, Kayserili Nuri, Mucurlu Mustafa ve Çorumlu İsmet'in de boyunlarını büktü, Müşir Hazretleri.

Bundan sonra elinizi öpmek mümkün olmayacak amma, gönüller vadisine çektiğin telgraf hattından her zaman Fatiha telgrafları yollıyacağız sana, Müşir Hazretleri.

Hepimizde, ayrı ayrı, unutulmıyacak iyilik ve hâtıraların var. Allah senden de rahmetini esirgemeyecek amma SEVENLERİN HASRETİNE NASIL DAYANACAK? onu söylemeyi unuttun, büyüğümüz Mehmed Ceylâni Hazretleri.

Sırrı Davutoğlu

Divanı emirelm'minin ali ibni talip tercemesi

- I - İnsanlar şekil ve suret yüzünden müsavilerdir pederleri adem ve valid eleri havvadır - 2 - İnsanların anaları ancak kaplar gibidirki içleri ne şey tevdi olunur , nesil ve nesp ise pederlere aiddir - 3 - imdi asıl ve neseperinde öginecek ber şeref varsa oda toprak ile susur : ikinci

- I - Erbabı nesebden bir güne fehîr irad eder yani onlarla iftihar eylesen bizim nesebimiz kerem ve ~~ülüvvü~~ cenabdır : 2- 2 - fadıl ve rüchan ancak erbabı ilmindedir ki onlar doğru yolda yol arayanlara kılâguzdurlar - 3 - dahi kişinin kıymeti güzelce bildiginden ibarettir: cahiller ise erbabı ilme düş mandırlar üçüncü beyit - I- ilme tavranelim . ve ona bedel bir şey istemeye lim . zira insanlar ölümlük ve ashabı ilim dirilerdir - 2- cahil ile görüşme ve kendisinden sakın . bir hakime kardaşlık kösterdikleri sırada kendisini helak etmişlerdir - 3- İnsan yoldaşlık ettiği âdeme kıyyas olunur . zira bir gönül diğer bir gönüle olaşica una numune olur dördüncü beyit : I-~~wâhîwwer~~ ~~yâneninwâhîwwardırwâhîww~~ onu benden müstağni eden benide ondan müstağni edecektir zira ne zügürtlük devam eder nede servet - 2 - vehîç bir niymet hiç bir vakıtta devamlı değildir , sefalet ve meşakkatın dahi böylece payyı darlığı yukdur - 3 - cenabı hakkın rızası yolunda olan her mahabbet safi ve halısdır . fısık ve fucurdan mütehassıl olan biraderlik ise safi olamaz - 4 -

Ekaribden nakzı ahit gördüğümde kendimde büyüklük ve haya doyarım yani kerem ve şerem ahzısare mani olur beşinci beyit - I - dahi her yarenin ilâcı vardır . lâkin götü huyun ilâcı yukdur - 2- kendilerine vefadar olduğum niçe kardeşler vefadardır lâkin vefaları devamsızdır - 3- beni gödükçe mahabbetleri daimdir lakin o mahabbet ancak mülâkatın bakasıyla kaimdir - 4 - kendilerine ihtiyacım olmadıkça ahbabdırlar lâkin bela ve musibet düşünce düşman olurlar 5- birinden gaip olursam bana düşmanlık eder ve derecei kifayede eziyyet verir (^{altıncı} ~~wâşînw~~ beyit) ehli beytin başı arkasını çevirince halkdan kendilerinin e cefa ve eziyet gösterildi - 2 - onları yani kadınları anma zira vefaları yukdur badi saba ile onların ahdü peymanları beraberdir - 3 - yüregini kırarlar sonra tami etmezler yürekleride vefadan boşdur - 4 - dahi maişetin talebi ârzu ile olmaz lâkin sair koğalar meyanında sende kovanı ât (yedinci beyit)

- I - bir gün sana dolu kelir . bir gün kara çamur ve az sulu kelir - 2 - nice ademler zenkin olmağa çalışırlarda sevrute nail olamazlar halbuki başkası çalışmadığı halde servete mülakı olur - 3 çalışkanın biride malleri biridir ki bed bahtlığın ~~wâww~~ ıgından düşmanlarına miras biraksun (sekinci beyit) dahi malumatlı ve gözü açık olanla cahil bulunan diğeri müsavi olamayup ikisi bir degillerdir - 2 - bir hadiseden barışıklık isteyenede bir gün o barışıklık maraz olur - 3- yuklukda adamı o derece hur ve zelil ederki sözü doğru söylediği vakit dahi fena söyledi denilir - 4- ölüp rahat eden âdem adem ölü değildir asıl ölü dirilerin ölüsü yani diri iken ölü hükümünde olandır (d okunzuncu beyit) I- dünyayı üç talakla boşa ve ondan başka bir zevce ara zira o götü bir zevcedir kendine yanaşana bakmaz ondan arzu ettiğini alınca kendisine arkasını çevirir - 2 - ey dünyaya aşık olan adem onun yüzü başkası içindir sana arkasını çevirdiğinde pişman olacaksın - 3 - dünyadan sakın zira onun havlısı maholma yeridir paydarlık yeri değildir : onuncu beyit) - I - halıs ve safi ciheti bolantı ile karışık ve rahatı yotgunluğa yakındır -2- dünya iki halden ibarettir güçlük ve kolaylık dahi su ile dolu iki koğ adır nimet ve belâ - 3 - mahir ve terbiyeli olan delikanlı d ehiriden hiyanet görsede sabır ve tehammül kensine hiyanet etmez yani eksik olmaz ve kendisini birakup kıtmez :

On birinci beyit) bana bir kaza ve müsibet nazil olursa ben masaibde ağır bir kaya gibiyim yani fotur etmem - 2 - tecrube ile eyi bilirimki ne refah ve nede sefalet daimdir - 3 emrine müheyyayım sen efendisın imdi sana sığınan bir kolcağıza merhamet et (on ikinci beyit) I - ey sahibi mekârim ancak sana göneririm ne mutludur o ademki efendisi sensin - 2 - ne mutludur o adem ki ettiğine pişman olup kice gündüz oyumaz ve mesaibinden ancak cenabı hakka şikâyet eder - 3 - onda bir hastalık ve sakatlık olmaz ki mevlasına olan mahabbetinden büyük olsun ve ona galebe etsin - 4 - karanlıkda ayrıca ve sureti mahsusada zarı ettiğinde kendisine cenabı hak cevap verup oda lebbeyk dir (on üçüncü beyit) ey kolum benim himayem tahtında olduğun halde sual ve talep ettik ve bizde her dedigini eşittik - 2 - seseni benim meleklerim arzu ederler künahına kelince onu şimdi af ettik - 3- arzu ettiğin şey biheşti cavidanidedir ne gözeldir arzu ettiğin şey ne güzel sonrada ne gözeo - 4 - benden otanmaksızın ve korkmaksızın iste ve korkma zira ben allahım - on dördüncü beyit) Iey hüseyin ben hakikaten nasih ve terbiyeceyim imdi anla zira kerçek akıllı âdem terbiye kabul edendir - 2 - dahi şefkatlı bir pederin vasiyetini eyi sakla zira o seni edep edep ve terbiye ile besleyur ki helak olmayasın - 3-ogulcuğum sahihen rizka min tarafillah tekefül olunmuşdur binaen aleyh aradığın şeylerde gözellelikle hareket etmeyi iltizam et(on beşinci beyt) - I- kispvekârını yalınız male hasretme, belki kispbini halıkına karşı perhizkârlığıda sarfet -2- tanrı bütün halkın rizkına vekil olmuşdur mal ise egretidir kelip gider -3- dahi rizk bakanın bakmasından deha seriüttehavvüldür ne vakit içsan tarafından vesile ittihaz olunur - 4 - sillerin doracakları yere doğru ~~www~~ olan cereyanından ve yovalara doğru inen koşun tayranından deha seridir (on altıncı beyt) ey ogulcuğum hakikaten kur'an kerimde nasihatlar vardır - 2- imdi hak tealanın kitabına elinden geldiği kadar oku ve una pırevlik et o ademler meyanında ki onlar bu dünyada una riayet ederler ve güzel okurlar - 3 - düşünmekle ve tevazula ve yaklaşıma çalışmakla zira onun yanında ancak yaklaşmak isteyen yakındır - on yedinci beyt) - I- dahi derecatı aliye ~~www~~ sahibi olan rabbine ihlasla ve riyasız kolluk et ve irad olunan misallere kolak ver --- - 2 - azabı ahireti vasf eden tehdit âmız bir ayete rast geldiğindede göz yaşların akdığı halde dor - 3- ey adaletinle istedigine azap veren allah beni azabına ogradacağıın âdemler zümresine dahil etme (on sekizinci beyt) ben yanlışlığım ve socumla kaçarak ve ya kaçmadan geri dünyurum ya senden başka kime kaçmak mümkün ola bilir - 2 - bir ayete rast geldiğin vakit ki onda kurbü ilâhe sebep olân şey ile pek dilkeş olan nimet cennet vasfı ve tarif olunur - 3 - o vakit kemali ihlasla tevbe ederek allaha yaklaşmak isteyen dilemesi ile mevlakdan hanei cavidanı ol an cenneti dile - 4- dahi çalışki o hanenin yerine dahil ve viran olmaz ikâmetgâhların rahatına nail olasın (on dokuzuncu beyt) bir yaşayışa nail olasınki onun vakti için kesilmek yuktur ve bir lutfü kerem milkine malik olasın ki hiç bir vakit selp olunmaz - 2 - eyi bir iş işlemege niyet ettiğin vakit hava ve hevesige müsabekat ~~set~~ götü efkârın gelip gale e çalmasıkerkusula - 3- götü bir iş işlemege niye

- 3 - götü bir iş işlemeğe niyet ettiğin vakit ise igmazı ayın edip sakına
 cak işden sakın - 4- dahi dustuna kanadını indir yani himaye ve şafkat göster
 ve ona evladına mihribanlıkeden peder gibi ol (yirminci beyt) konuga kom
 şusu buluna bildiğin müddetce üyle ikram et ki seni mirasa konmak hakkını h
 iz varis saysın -2- ve üyle bir ademi kendige dust etki kendisini karındaş e
 ttigin vakit karındaşlığı muhazeza eder ve senin için uruşur düş manlarını o
 rur - 3e- dahi dustları hastanın eyilemâğgiaraması gibi ara ve yalancıyı bırak
 çünkü arkadaşlık edecek ademlerden değildir - (yirmi birinci) ve dostunu
 bütün mahallerde yahut harbkâhlahdarda hfiyet ve yalan söylemez âdemden ayrıl
 ma - 2- yalancıdan ve on un yakınlığından ve komşulugundan sakın zira yalancı
 görişdiğin ademi bulaşdırır - 3 - dil ile sana arzu ettiğinden ziyade verir
 ve tilki düdüğü gibi sende duner - 4 - kendisine tamaları bakı oldukça ade
 min atrofında çabalayup dorular ve zaman o ademden yuz çevirince cevir ve ez
 iyet edip görünmez olurlar (yirmi ikinci) I- sana nasihat ettim nasih atımı
 kabul edersen nasihat ise satılan ve hibe edilen şeykerin en öcuzudur - 2 -
 mesaip vukunda sabır rıdasını üstune al ki sabrı cemilden güzel neticelere d
 esteres olasın - 3 - ve dustun hdü peymanını sakla ve una riayet etki bunun
 bihakkin hıfzından en safi meşrubattan doyulan lezzeti doyasın (yirmi üçüncü)
 dahi her bir nimette cenabı hakka şükret ki mükâfatan sana o nimetin üstüne
 bahşişlerin en büyüğüni ihsan etsin - 2 - insan ancak kendini koyduğu paye ve
 derecede bulunur binaen aleyh halk içinde derecatın en yüksekine talip ol - 3
 rızkıyda halal kapusundan iste yani halal kazanmağa çalış ki her taraftan şa
 na kat kat rızık gelsin 4 - abruyunu muhafaza edip israf etme ve arazil ve ed
 aniden mezidi ihsan dileme (yirmi dördüncü) ve dustun hakkınıda üzerine va
 cip bil ne vakit ki sana mükabelene müstehak bir fiili hayrı sahih ile geli
 - 2 - ata gibi ve ana gibi hıfzusiyanet ve takva sahibi olan komşuna akraban
 nin ehliyaline yardım et - 3) bir şahıs bilfarz kumüşden kalıba dükülmüş
 olsa iydi fazlü kemalile safi ve halis olunca altuna dünecekdi (yirmi beşi)
 - I - insan edep ve terbiyesi ber kemal olmadıkça ve terbiye ile esaleti cem
 etmedikçe hasep ve nesepe sahibi ad olunmaz - 2 - imdi kurbanın olayım ilim
 talep et ve edep ve terbiye kazan zira ne vakit iki elin buna zaferyap olursa
 say ve talebini güzel sa ga irsin - 3- aşk olsun ol delikanlıya ki hasep ve
 nesebi keremden ibarettir ne güzel Kerem ki onun için necabet yerini tutmuş
 dur (yirmi altıncı) Imertlik ancak insanın müttesıf olduğu haslet ile vefa
 yı ahidden ve karibini hiddet ve gadabında muhazeza etmesinden başka bir şey
 midir - 2- bir âdem ki unu dini muhammedi mahzı edep ile terbiye etmemişdir
 her halde hayret ve sıkındıda bulunur - 3 - kendi nefsim sıkındıda olduğuv
 aman aleyhinde bir emri garip takdir ettiği halde ben una dirim ki - yirmi
 yedinci) - I - zamanın ş ddetine sabret zira onun bir sonu vardır sabır ise
 ancak esalet ve necabet sahibine aiddir - 2- cenabı hak yakında faideli bir
 kapı açacaktır ki unda senin gibiler için yorgunluk likdan istirahatlar var
 dir) - alçaklıkla maişet dilemeğe tenezzül etme - 4(zügürtüğeşdiğin vakit
 tda kanaatla müdevat edip o yuz derisine müşabih olan her pislikden tathir et
 (yirmi sekizinci) zira muhakkak onun bütün rızık olarak sana dünecekdir ke
 vkebin yerinden uzak bile olsa 2 - newgeldiğiwakıtwschavetwunuwimha edebilw
 dünya sana sehavet ettiği vakit sen e onunla bütün halka sehavet et zira
 rızira dünya bir halde kalmaz - 3 - ne geldiği vakit sehavet unu imha eder

Edebilir nede gidecegi vakit hasislik unu payidar edebilir - 4- malinin çokluğu ademin ayıplarını ürter yalancı olduğu halde her söylediği tasdik olur (yirmi dokuzuncu beyt) - 1- malinin azlığında adamin aklını hur eder akıllı olduğu halde halk una hamakat isnad ederler - 2- zamanımızda bela ve musibete teaccüp olunmaz belki bu zamanda selamet acayibin en acibidir - 3- gözellik söslendiği esvabla değil asıl gözellik ilim ve terbiye güzelliğidir - 4- yetim babası ölen adam değildir asıl yetim aklı dirayetten mahrum olan adamdır (otuzuncu) istediğin ademin oğlu ol, lâkin edep ve terbiye öğrenunun makbul ve memduhi seni esalet ve necabete muhtaç bırakmaz . -2- âba ve ecdadının fezaili ile iftihar eden ademi esalet. lisansız ve terbiyesiz olduğu halde müstagni edemez - 3- merd öldür ki ben şuyum dir merd ~~wirwiriw~~ o değildir ki pderim şu idi der - 4- ey cehaletten dolayı soyula tefahur eden adam bilki bütün insanlar bir anadan ve bir babadandır (otuz birinci beyt) - 1- onların kümüşden ve ya demir ve ya bakırdan ya hut altundan yaradıldıkları arını görürmüsun - 2 mallerinden yaradıldıklarına görürmüsun etden ve kemikten ve sigirden başka bir şeymidirler - 3 - iftihar ancak akli metinle ve haya ve iffet ve terbiye ile olunur -4 - vefadarlık geçen günkü gönün keçmesi gibi geçüp nabud oldu insanlar ise hile kâr ve kornaz oğullarıdır (otuzik - 1 - aralarında mahabbet ve hulus izhar ederler halbu ki yürekleri akrabalarla dolu - 2 - ehil ve ayalinden ve ya akraba veteallukatından birinin vefatı musibete ograyubda sabır etmeyerek ağlayan ve ziyade keder eden ademe taccüp ediyurum - 3 yakasını yitmiş cehaletinden vaveylayı koparıyur san ki ölüm garip bir şeymiş (Otuz üçüncü) dahi ölüm hususunda cenabi hak halkı üyle müsavi tutmuşdur ki resullullah efendimiz bile istisna buyrulmadı - 2 cenabi hakkın bir meleki vardır ki her gün bağıryur doğurunuz ülme için ve yapı yapınız yıkılmak için - 3- mansıp ve menzeletin zkatını da eda et ve bilki o dahi malin zekâti gibi zekâti icap ettirecek had ve mikdar namında vardır hur ve azad olan ademlere eyilik etki onların rekebelerine malik olasin yani sana esir olsunlar zira erbabi keremin en eyi ticareti böyle rekebeleri kazanmak hususundadır (otuz dördüncü) - 1- bir dust ki unu n yerine başka bir dust tutamaz ve undan başkasıçun yürekimde hise ve yer yukdur - 2 - bir dost ki gözümde ve ~~wirwiriw~~ cisimden gaip oldusa da yürekimde gaip olmaz - 3 - mezarların üzerinde dorup dustun mezarına selam verdim lâkin selamın cevabını vermedi (otuz beşinci) ey dustu sana ne oldu ki bize cevap vermediğün benden ayrıldıktan sonra ehibbanın dustlugunu unuttunmu : - 2- dust dedi size cevap vermek bana nasıl mümkün olarbılır ki ben taş ve topraklara merhunum - 3- toprak benim gözelliklerimi yeyip mahvetti de sizi onuttum ve akrebamdan ve yaşıklarımından saklandım - 4 - imdi benden size selam olsun dustların dustluğu bende sizden de kesildi (otuz altıncı) hakikat ten dünya darı fenadır dünyanın payidarlığı yukdur dünya ancak ürümçekin dokudugu ağa eve müşabihdir - 2 - ey dünya talepkârı hakikette sana undan bir parça azık yetişir zira hayatım hakkı için az vakit sonra dünya üzerinde ki ademlerin cümlesi ölmüş olacaktır :

3- 3- gürmeyurmusun ki zaman bir gün vr groden ibarettir. ki bunlar bir yeni cumartesinden o bir cumartesine kadar tekerrur ederler (otuz yedinci) imdi rubanın yenisine diki çaresiz eskiyeceksik ve toplu olana diki çaresiz tağı lacaksın - 2- ölü iken diri oldun çok geçmedende ölü olacaksın - 3- fani olan bu dari dünyada ev bahalıdır o halde bakı olan dari ahirette bir ev bina et (otuz sekizinci) bir ev ile bir ruba ve bir günlük yeyecek yarın ölecek olan ademe elverir - 2- ~~ademin wwww adama wwww wwww wwww wwww wwww~~ çok defada günün ortasında ölüde yeyeceğinden yarısı boşa gider - 3 - ademin barınacağı bir ev v ayıp yerlerini ürtecek bir ruba ve bir parça yeyecek - 4 - ev yaşayacak ademe kâfi bu ise ölecek ademe çokdur (otuz dokuncu) a dustlar tekri hakkiçür hiç bir hadise yukdurki geldiğinde sağ ademin üzerinde devam etsin - 2- imdi bir gün o hadise başına gelirse una karşı kendini ~~wwww~~ emzellete vir me ve ayak kabin kaydığı vakit şikâyeti çok etme - 3 - zira niçe kerim ademler musibetlere kiriftar oldukları halde geçüp yuk oluncaya kadar unlara karşı sabir ile muamele ettiler (kıkinci) hakikaten sözün azı sahibi için gözeldir çoğu ise menfurdur (2) süküt sahibi hiç bir vakit yanılmaz halnu ki çok söyleyen yanılmaktan başka bir şey yapmaz sökut eden ise asla ayıplanmaz az 3- eger söyleyen kümüşden söz söylerse sökut bir incidirki yakot ile ton anmışdır - 4 - bazı ademler öldükleri halde e'ali keremgânileri ölmedi - bazı ademler ise yaşarlar halbuki dünyada ölü gibidirler : (kırk birinci) - I - ilme mutac isemde bazı vakıtlarda ceble ondan ziyade muhtacım . ~~wwww~~ - 2 - dahi benim hilmiğin hilim dizginile dizkenlenmiş bir atım vardır cehil içinde cehil egeri ile egerlenmiş bir atım vardır- 3 - beni doğrultmak isteyen için ben doğruyum ve beni egrilt ek isteyeneye ben eğriyim - 4- ceble razı olmam ve cehil huyum degildir , lâ' in icber olunduğum vakit una razı olurum - kırk ikinci) eger bazı ademler dirse ki bunda yakışksızlık vardır . doğru söylemiş olurlar lâkin hur olan adem için hakaret daha yakışksızdır - 2- eyi bil ki nice defalar ufuk vası onun içinde bulunanlara tar görünür ve mızraklar arasından çıkmak mümkün olur - 3 - kendisile dustluk ettiğim her dustuma hak teala ağzında diş bırakmasın - 4- cümlesi tilkiden daha dünekdirler bu geçe dün geçeye ne kadar benzeyur (kırk üçüncü) ademlerin ey ilere görüş ki selâ et bulup kurtulasın güttü ademlerle gürüşen ise bir gün yaralanacaktır - 2- sakın günün birinde bir cahil ile şakalaşmayasın zira şaka edrken undan huşuna gitmeyecek bir muamele gürürsün - 3 - dahi itirazcı olma ki her rast geldiğin ademe sövüşüp bir havlay-n köbege benzemeyesin (kırk dördüncü) her ne vakit ashabi keremden bir zat gelip senden bir şey isterse ibrazı semahat eden azade ve alicenap bir ademe yakışır söz söyle - 2 başım ve iki gözüm hakkı için ki onun edası bendendir zira her kesin ~~wwww~~ teşekkürünü satın alan adam temettü edecektir - 3- ebeveynin ikisine de eyi lîlik etmeğe çaliş akrabaya ve bikâne lere eyilik et - 4 - perhizkâar husnü ahlak sahibi e'ali iffet pakdamen ve sözünde dorur ademden başka kimse ile arkadaşlık(~~wwww ewwwwwww~~) (kırk beşinci) ve bir ademe yaklaşacağın vakit evlad ahrardan azade terbiyeli ve meclis ara bir merde yaklaş - 2 dahi kimseye eziyet vermekden elini çek ve dilini gözet ve kurbanın olayına yardımcı dusttur mahabbetine ragbet et

- 3- mekruhunda gözünü çevir ve komşuya cefa etmekden sakın . ve her kesi medhü sena etmek ipine sarıl . her vukuatdan da cenabı hakka itimad et. ki seni ilâ ahizzaman hesedcinin gözünden muhafeza etsin -Kırk altıncı)
dahi cenabı hakkın avnine sarılıp. başkasından imdad ümid etme . ve ondan ~~wowww~~ gördüğün nimetlerin münkiri olma - 2 - ve ulüvvü mertebe talebinde malini sarf etmege ahlak sütüdeye malik bir sahibi mecdin himmetile çalış -
3 - dünya için de daimi surette bakayı arzu edene yakışır yapı yapıdırma . zira dünyada daimi surette kalacak hiç bir canlı yukdur - 4 - dahi her dust ki dostluğu allah için degildir onun hakkında buna ârtiran varmalıdır diye bağır yani unu sat (kırk yedinci) - 1 - niçe himmet sahibleri içleri zulme razı olmamakla mecdü şeref sahibi ve mümtaz seyyid ve emir olurlar - 2- una sehavetle vermekden doyulan seviç karışdığı vakit gidip gelmekden titreyen bir kargının raşesini andırır - 3 - onun büyük ali himmet mecdü şerefi cami ve re'is ve emirden başka bir şey olmasını allah vermesin - (Kırk sekizinci)
- 1- zaman aklı tetbire murafekat etmekle letafet endamile tefahhur eder oldu - 2- dahi yükselerek mefheretin en yüksek tepesine vardı ve bunula siyaset arasında ibrazı semahat etdi - 3 - dünyada bir şeyle tefahhur olunmaz yalnız işde naili tevfik rabbani cenabı hakkın yardımına yardımlanmış ve doğru kol olmağa tefahhur olunur - 4- imdi niçe adamlar perhizgârlık esvabından çiblak kalmadı ve nice ademler min tarafiullah müeyyed oldular yani o ademler te'yidi rabbaniye nail oldular - (kırk dokuzuncu) eyi bil ki çok defa sahibi kerem bir işe karşı hind kılıcı gibi keskin olur - 2 - dahi kılıncının karnında bulundukça kılınc degildir ancak çiblak görüldüğü an kılıcıdır (ellinci) ancak rızıklar kendi yollarında cereyan eder bir ve eşsiz olan hudayı müteal meram buyurduğu gibi - 2 - insanlar ne kadar çokdur hayırlar ne kadar azdır dahi cenabı hak bilir ben yalan söylemem -3- hakikat ben gözümü açtığı vakit çok ademlerin üzerine açarım lakin hiç bir adamı yani bihakkın edem ve insanı kâmil görmeyurum - 4 - kişi üç şey gözetmediği vakit unu bir avuç köle bile sat (elli birinci) dostuna vefadarlık malini hini hacette feda ve esrarını yüreginde ketmi ihfa etmek - 2- beni biri sevmeymediği una ilelebed mahabbetimin hulusunu bezletmeyem - 3 - ve bana kim se düşmanlık etmedive lev ki en ziyade fenalığımızı isteyen oosun ki onun doğru yula gelmesi için cenabı hakka dua etmeyeyim -4- ve bana bir sir emniyet edilmedi ki unu faş edeyim nede elimi gözel ve meş'ruun gayrine uzattım (elli ikinci) ne bir gün evet dirende hissetten sözümü geri alırım ve lev ki bütün maliminve evladımın gideceğini bilsem - 2- sair ademlerin çok işlere kasıt ve arzuları vardır benim ise dünyadan arzum ancak bir yarı muvafıktır - 3 - iki beden arasına ayrılmış bir can gibi ola ki bedeni iki beden ve canı bir olur - 4 - kendilerine acıdığı ademler gitti ve unlardan ayrıldıktan sonra yalnız kaldım ::

elli üçüncü
toprağın içinde senin ile kendi arasında iki karış mesafe bulunan zattsen
den nihayet derecede uzaktır - 2- halkın anzarı ünde toprağın tabakaları
açılrsa efendi kölesinden fark olunamayacaktır - 3 - ayagını toprağa basmağa
kiyemeyan adem yumşak yanagını toprağa suruyur - 4- unlar ki yapı yabdlar
ve yapıları uzadı ve ehli ayal ve evledlarla müstefid oldular : elli dört)
yapdırdıkları evlerin arsası üzerine yeller esiyor , sanki müvakkat ve vade
li bir milke mutesarraf idiler - 2- arkasını çevirip giden kençliğe agladı
kaşki geri düne idi - 3- eger gencin satışı ile satıla idi satana her iste
digini verecekdım - 4 - lâkin gencin keçüp ihtiyarlığa mübeddil olunca ara
nılması uzak yani muhaldır - (elli beşinci) hakik-ten senden sonra benim
yaşayışım ey Ahmed Muhtar (s e l m) ki kızı gizlediğim halin meydana çık
masıla pek zurdur - 2- lâkin allahın emrine buyunlarımız egridir ve cenabı
hakkın emrine karşı mukavemet edilemez 3 aceba bir deha beni sıtma senin ya
nına yatıracak ve undanwww sana nale ve feryad edecekmi wwwzira erkek
ler içinde eşim ve gamkisarım yukdur - 4 - sabırda ısrar ediyurum ve arzula
rına karşı kotvetli tavranyurum zayıf adelerinin sabri müşkil olduğu halde
(elli altıncı) - 1- dahi bu sıtma da mahlukatın ölümüne kılğuz ve peyk
olduguna delâlet eder - 2 - ey allah için şehadet eden benim hakkımda şeha
det et ben nebiyyi zi şan Ahmed (SAAM) dinindeyim-3- dinimde şübhe eden b
ilsin ki ben doğru yoldayım imdi ey mevlam benim nihayet gideceğim yeri cen
hnetde yap (elli yedinci (a I - ben cenabı mustafanın birderiyim nesebimde
şüphe yukdur , ol hazretle beraber büyüdüm ve onların iki sibti mükerremi
benim ogullarımdır - benim dedemle resululah s allelehü ve sellemin dedesi
birdir ,ve cenabi Fatıma benim zevcemdir bu yalancı sözü değildir - 3 -
bütün insanlar kümrahlık ve şirk ve hırsızlık karanlığında iken ben ol ha
zretin nübüvvetini tasdik ettim (elli sekizinci) imdi şükür olsun allaha
ki birdir ve ortağı yukdur .koğa ancak ameli salih gerek kalan şeylerin cüm
lesi bakasızdır - 2- gözünü çüplerden yani çöp girmesin deye kapa ve cefaya
tayan - 3- zaman ancak bir saat gibidir keçmekle her bir eziyet munkati olu
r (elli dokuzuncu) ey sen ki senden beni kurtaracak kimse yukdur senin uk
ubetinden senin afvine sığınırım - 2 - ben her künahıma muterif kolunum sen
ise biçarelerin melcei ve bağışlayıcı mevlamsın - 3 imdi bana ukubet verir
sen künah benimdir ve eger afiv edersen o senin şanıdır - 4- ilâcın sende
dirde bilmeyursun , ve hastal ığın sendendirde görmeyursun (Altmışıncı-
-18 dahi zan ediyursun ki küçük bir cisimsin halbu ki alemi ekber (yanıkâ
inat) sendedir - halbu ki sen ol ayan kitapsın ki onun harflerile esrarı
hafiye zahir olur - 3 -imdi senin satır larında yazılolandan haber vermek
için haricde bir şeye ihtiyacın yukdur - 4- dahi cehalette sahibığın ölüm
den evvel bir ölüm vardır ve benleri mazardan evvel mezarlardır : altmış bir
eywwwenkiwwwsendenwwwbeniwwwkurtaracak kimsewwwyukdurwwwseninwwwukubetindenwwwseninwwwafvi
hakiketen bir ademki ilim ile ihya olunmamışdır ölüdür ve onun için yevmi
kiyametedek dirilmek yukdur

ve onun için yevmi kıyamete dek dirilmek yukdur - 2 - ogullarını küçük yaş da terbiyeye teşvik et ki ihtiyarlıkta oşlarla gözün aydın olsun (yani mürüvetlerini görüp sevincesin (3) hakikaten çocuklugun i btidalarında tahsil ettiğinin terbiye taşa oyulmuş resme müşabihdir (altmış iki) - 1- o terbiye üyle bir hazinedir ki havi olduğu zehireler gittikçe artar ve onun için inkilabat hdisesinden kurkulmaz - 2 terbiyeli ademin ayagı kaysa dahi atlas düşeklerin ve karyoların üzerine düşer - 3 - insanlar iki sınıftır biri ilim sahibi ve biri dinleyici ki eşittigini hifz eder airleri ise haşviyat ve turtu hükmündedir - 4 - azıcık sabır et zira küçlükden sonra kolaylık gelir her işinde bir zamanı ve bir çaresi vardır (altmış üç) bizim hallerimize şahit olan cenabı hak bakıyur bizim düşüncelerimizin üstündedir hak tealânın bir kararı vardır - 2 é eğer zaman seni ısırırca selameti bekle , zira selamet onu bekleyene elbette glip konacaktır - 3- eğer sana zarar dokunursa ve una düşar olursan sabır et zira ferahlık onun akihindedir - 4 hastalıklardan kalmış nice ademler hastalıklarından inlediler ve nice inletenler uykusuzlukdan göz kapayamadılar (altmış dört) 1- nice zahmet çekenler telaşların de dir ve nice düşkünleri kurkularından oyuyamaz - gecelerinin akşamında mesrur olan nice ademleri sabahlayın musibet kaplar - 3 - zamana arkadaşlık eden adem onun arkadaşlığını zem eder halbu ki onu berrakına da bulanığına da desteres olur - 4 - ey dünyada bulanıksız berraklık arayan adem vcdi olmayan bir şey arayursun o halde muveffekiyetten ümidini kes (altmış beş)

-1- dahi bil ki sen yaşadıkça eyi ve götüyü ve kolay ve kücü deneyeceksin - 2- dönyada ziyansız kâra nasıl desteres olursun ki o kâr ve ziyan için yaradılmışdır - 3 - korkaklıkda ayı gayrette ise büyüklük vardır harbden kaçan dahi kazadan kortulamaz - 4- bana zaman götülük ederse sabır ve tehammüle kasederim zira her musibetki devam etmez kolaydır (altmış altı) - 1- dahi beni sevindirirsen sevicile sevinmem zira her sevinçki devam etmez değersizdir - 2- bana bir zaman götülük ederse diğer bir zaman beni sevindirir ve bana bir küçlük dokunursa bir kolaylık dahi dokunur - 3- günlerin birini için benim bir adetim vardır imdi bana götülük ederse adetim sabır ve beni sevindirirse şükür etmektir (altmış yedi) dönyada uzun emellerin ardır halnu ki bilmeyursun gece olduğunda sabaha kadar yaşayacakmısın - 2- zira nice ademler hastaliksız ölür ve nice ~~kençler~~ hastalar zamandan zamana dek yni tolü müddet yaşar 3 - dahi nice kençler kendilerinden emin olarak akşamlayup sabahlar halbu ki kefenleri tokunmuşdur da haberleri yukdur (altmış sekiz) - 1- bir takım ademler geçen zamana kabahat bulurlar halbu ki geçen zaman asla denişmez 2- 2 - geceyi görüyorum ki bildiğim gibi geçiyor göndüz dahi bize dönyür - 3- gök dahi bizden yağmuru hapis etmedi nede gönemişimiz ve ayımız tutuldu - 4 - imdi zamanın sureti müruruna kabahat bulana söyleki zamana haksızlık ediyursun insana kabahat bul (ağıtmış dokuz) zamanın sureti mürurunu altmış yıl denedim ve onun küçlük ve kolaylıktan ibaret olan iki halini tecrübe ettim - 2- dinden sonra zebkinlikden eyi ve küfürden sonra zükürtlükden götü şey görmedim (YETmiş) safvet ve hulusu sahibi ehbbadan ayrılma zira onlar kendilerinden yardım istediğın vakıt dayanılacak sütunlar ve arkalardır - 2 - dahi bin dust ve arkadaş çok değildir la

Lakin bir tek düşman çokdur - 3 - senin yaşayışın sayılı bir kaç solukda
 nibartdır imdi her ne vakit bunlardan birsoluk keçerse onunla bir parça
 eksilir (yetmiş bir) dahi her halde seni imha eden o soluk seni yaşat
 yur ve seninle eğlenmek istemeyen bir sörucü seni söyür - 2 - imdi bir
 şahıs ve bedende sabahlarsın ve unsuz akşamlarsın ve sende akıl yukdur ki
 bunda bir zarar duyessin (yetmiş iki) ilim bir süsdür bunun için tahsili
 ilim etmelisin ve yaşadıkça ilmi arayup kazanmalısın - 2 - dahi ilim ile
 rahatlan ve hak tealaya itimad edip mâ sivadan müstegni ol ve yumşak , ak
 lı metin ve perhizkâr ol - 3- ilim ile doyma zira bir gün ya ilme harisn
 ak olacaksın ve ya hut içine dalup müstegra olacaksın (yetmiş üç)
 - 1- dahi takvayı mahızla ibadet edenwr perhizkâr bir merd ol dini ganim
 et bil ve ilmi kapmaga çalış - 2 - ve bil ki onunla doğru yolu bulursun
 zira ilim suyu berrak bir ırmaktır ki haneşkeri için iliginden revan olur
 - 3- takdir buyurduğu şeylerde mevlâna isnadı tühmet etme belki işi kola
 ylaşdırup kendini farah dot (yetmiş dört) - 1- her kederin akibinde bir
 sevinç vardır ki sab ah akşam gelip çatar - 2- allaha şükür olsun ki or
 tağı yukdur tanrının sabah ve akşamında ~~gelüp~~ bu benim adetim
 dir - 3 - bir arkadaş kalmadı ki bana arkadaşlık etsin mekeröylebir ark
 adaş ki onun arkadaşlığından korkarım (yetmiş beş) - 1- imdi muktedir
 olduğun kadar halkdan uzak çekil ve ölümünden korkduğun ademin üzerine
 tayanma - 2- zira kol yetişemeyeceğini arzu eder halbu ki ölüm kendisine
 kendi şahsından daha yakındır - 3- insanların en mükemmeli kendi noksanını
 en ziyade bileni ve şehvet ve tamamı en ziyade ram edenidir (yetmiş altı)
 - 1- imdi sana yaklaşanı selâmetle kendine yaklaştır ve görüşmesini iste
 medigin ademi uzaklaştır - 2- dahi afiyeti hiç ir şey için bahalı adetme
 ve ki seye eziyet vermeği değeri olmadığı için öcüz sayma - 3- malimi her
 gelüp isteyene bağışlayacağım ve unu ödünce ve bahşişe vakıf edeceğim:::
 (yetmiş yedi) zira gelecek adem ya bir kişi zadedir ki malimle namusunu
 muhafza etmiş olurum , ve ya hut bir alçaktır ki onunun bed zebanlığından
 kendi namusunu kurtarmış olurum - 2- bir işde allahın izni olunca una mu
 vaffekiyetin sna koşa koşa gelir - 2- ve eger allahın iradeti hilafında
 elursa ününe bir bulut çakup hail olur (yetmiş sekiz - -1- haksız olara
 k iddia ettiğiniz hakkın bizim olduğu sağımlar hastalardan ayrıldığı va
 kit anlaşılır - 2- kara akdan bilindiği gibi bizim hakkımızı bildiğiniz
 halde inkâr ettiniz - 3 - allahın kitabı size karşı şahitdir ve hakimimiz
 cenabı hakdır zehi hakimi adil (yetmiş dokuz) - 1- mesaibi dehre karşı
 sabır edüp kimseye hiddet gösterme , zira levhi mahfuzda yazılı olandan
 başka bir şey göremezsin - 2- insanın uykusunu yazan ve saklayan melâik
 eyi memnun et m ege sarf etmediği uyanıklığından eyidir - zamanenin cere
 yanında insan için pendü nasihat vardır (seksen) hilimkâni ol ve cefa
 dan sarfı nazar et zira sen yaptığını görücü ve eşidicisin - 2 - dahi se
 vdiğin vakit urta bir sevişle sev , zira bilmeyursun ne vakit niza edece
 ksin - 3 - ve husumet ettiğin vakit urta halde bir husumet et zira bilme
 yursun ne vakit husumetten rucu ve nükul edeceksin (sek sen bir) - 1-
 hakikaten senin sadık kardaşın senin için çalışan ve sana fide etmek için
 kendi zararına katlanandır - 2- dahi o adem hakiki kardaşındır ki sana m
 üşkil olacak ve bir iş gördüğü vakit senin cem'iyet hatırın için kendi
 Perişan lığı gözüne alır

fazıl ve ihsan tabiatın büyüklüğünden dir başa kakma ise edilen eyiligi bo
 zmadıf (seksen iki) dahi eyilik zabtı mümteni dag tebesinden daha metin ve
 ve daha kabili mukavemettir - 2- götülük ise akan soyun ~~www~~wakmasından
 daha seriücereyandır - 3 - verilen sözün geri alınması dost için kesileğe
 sebep olur- 4- insanlar beyinde fasıl ve gaybete bolasma zira gaybet seni
 alude eder - 5- hakiketen iktisap olunan ahlak dorup yine tabiate dünmez :
 - seksen üç) - I- ibadüllehden büyük halk ahlakı şerife ve ahlak hasiseden
 ibaret iki kısım üzere yaradılmışdır - 2- vefadarlık ve sedaket öldü buun
 için insanlarda ne ihsan ne ümid vardır , ümitsizlik ve sabırsızlıkla kederde
 n başka bir şey ~~www~~kalmadı - 3 - imdi cenabı hakka itimad ederek sabret
 ve huşnud ol zira hak tealâ kendilerinden ümid olunanların ve kendilerine
 tebeiyet idilenlerin en sehısidir (seksen dört) - I- dünyaya tama etmeği
 bırak ve maiyşette tamakârlık etme - 2 - dahi malden çok şey toplama zira
 kime bırakacağı bilmezsin - 3- hem bilmezsin ki kendi toprağını yuksa baş
 kasınami atılacaksın - 4- zira rızık taksim olunmuşdur ve insanın çabalaması
 faide vermez - 5- her tamakârlık eden adem zügürt ve her kanaatkârlık eden
 zenkindir (seksen beş) - düşüncek olursam künahlarım çokdur lâkin mevlâ
 mın rahmeti künahlarımdan daha boldur - 2- işlediğim bir ameli salihâ göve
 vendiğim yukdur ancak cenabı hakkın rahmetinden ümid varım - 3 eğer hak tealâ
 nın bana muamelesi mağfiret olursa bu kendi rahmetile oour ve eğer digeri yani
 azap olursa o benim işlediğimin karşılığıdır (seksen altı) o ~~www~~o padi
 şahım ve tapındığım ve efendim ve nikâhdarım dir hakiketen ben una kolum bunu
 itiraf ve huzu ve tevazu ediyurum - insanı ve dünyayı bir mal ile avcını dol
 durduğu halde yine avcı boşdur - ey künahkâr katı ümid etme zira hak tealâ me
 rhametlidir merhsametli - 4 - dahi hazırlıksız yulcilik etme zira yol korkun
 çdur korkunç (seksen yedi) I- n içe bilgili ademler inkılabatı dehirde sağ
 lam ve ter iyelieri yerinde olduğu halde rızık kendilerinden kaçar - 2- nice
 zayıf ademler akılları nakıs ve müşevveş olduğu halde san ki denizin bir koyu
 ndan su çekerlermiş gibi mal toplarlar - zamanın başına toprak olsun zira o
 nankürler zamanıdır hukuk zamanı değildir (seksen sekiz) bu zamanda her
 arkadaş oykunsuz ve her dust hakikatsızdır - 2- cenabı hakkın bana kısmet et
 diği şeyle huşnudum ve işimi yaradanıma teslim etdim - 3- geçen zamanda hak
 tealâ bana ihsan eyledi kalan zamanda dahi üylece ihsan edecektir - 4- ey mev
 lam senden başkasına değil belki sana kasden yuz tutup huşnudluguna dilerim
 (seksen dokuz) - I-bu gün senden unu isterim ki hazreti eyyup kendisine se
 niç belan nazil olduğunda senden dua etmişdi - 2- eğer senin kaza ve kaderin
 bana yaklaşmış ise o halde ey benim mevlam bana didarını mübarek et - 3 -
 dünyayı tahtı emir ve fermanında farz et sana gelecek degilmiştir - 4 -
 dünyayı ne yapacaksın ki sana fersah işareti olan dikili taşın gölkesi kâfidi
 r (doksan) - I - dünya ancak geçici bir gölke gibidir yahut bir gece yatup
 giden bir müsafir gibidir -2- yahut bir rüya gibi ki unu oyuyan adem görür
 yahut bir şimşek gibidir ki ümid gökünün kenarında parlar - 3- ey dünya ile
 meşgul olan adem seni bitmez tükênmez ümid ve arzun aldatyur - 4 - ölüm ansı
 zan gelir mezar ise işlediğinin işlerin sandığıdır (doksan bir) - I- sen
 gaflette bulunmaktan kortulmayursun ölüm sana yaklaşincaya kadar - 2 - bir
 adem altmış sene yaşasa umrünün yarısını gece battağ ediyur - 3 - yarısının
 Yarısı ne türlü geçdiğini bilmez sağını solundan fark edemeyecek surette ga
 fletinden

surette gâfletten dolayı (doksan iki) - 1- yarısının üçde birde ümid ve tma ile ~~guyur~~ ve kazanç ve çoluk ve çocuk gâilesi ile geçer - 2- umrun kalan kısmında ihtiyarlık ve hastalık ve köç gâilelerine masrûfdir - 3 - imdi insanın çok yaşamaya çalışması nadanlıktır umrünü taksim ve sarf etmesi de bu kabildendir - 4 - zaman ve günler geçdi ve meydanda künahdan başka bir şey yuktur sen ise hava ve hevesine tabi olarak hakdan gâflet üzereşin (doksan üç) - 1- dünyada sevinçin aldanmaktan ve hasretten ve dünyada yaşayışın mümkünsiz ve boş şeylerden ibretidir - 2- dünyada azığını hazırla zira yolcusun ve çabık ol zira ölüm şübhəsiz gelicidir - 3- eyi bak zira dünya bir atlinin indigi konak gibidir o atlı akşam istirahat edip sabahlayın yine yolcudur (doksan dört) - 1- bütün seyyiat bir yere gelse hasislik cümlesinden gütüdür hasislikden gütüde söz virubde icrasını tavik etmektir - 2- vadin hayri olmaz ne vakit yalandır ve sözün hiç hayri olmaz ~~newwahrpwyatanduvne~~ vakit iş ile beraber değildir - 3- ilim sahibi olupda aklın olmadığı vakit ayak kabı olupda ayığı olmayan adem gibisin - 4 - ve eger akıl sahibi olupda âlim olmazsan ayığı olupda ayak kabı olmayan adem gibisin (doksan beş) eyi bil ki insan aklının kınıdır kının ise kılıcı olmadığı vakit hiç bir faidesi yuktur - 2- cenabı hakkın bize olan kismet ve itasına razıyız bizim ilmimize düşmanlarımızın ise mali vardır - 3- zira mal yakında mahvolur ilim ise daimidir zeval bulmaz (doksan altı) - 1- nefsinin muhafza et ve onu badii zineti olacak şeye sevk et ki emin olarak yaşayasın ve hakkında gözellikten başka bir şey gösterme - 3 - bu güngü rizkin tarlaşırsa yarına kadar sabır et belki zamanın nikbetleri senden zail olur (doksan yedi) - 1- canın zengin olan adem mali az dahi olsa iz ve itibara malik ^{dünek} ile zenkin olan adem ise zenkin olduğu halde hur ve hakirdir - 2- ~~dünün~~ ademin mahabbetinin hayri yuktur zira ruzkârın düdüğü tarafa düner - 3- malini almakdan müstâgni olduğun vakit : sehi görünür ve senden zügürtlük yüğünü kaldırmak sırası gelince hasisdir doksan sekiz - ~~newwahrpwyatanduvne~~ - 1- saydığın vakit dustlar ne çokdur lâkin mesaip vukuunda azdırlar - 2- evim her konak için bir konaktır rız kim her yeyen için mubahdır - 3 - yanımızda hazır bulunanı takdim ederim her ne kadar ekmekle sirkeden başka bir şey olmasa dahi - 4- âlicenap adem bunula huşnud olur deniyyütta bi olan ademin ise vebali kendisindedir (doksan dokuz) nice akıllı zeki alim ve akli mükemel ademlerin pek az malleri vardır ve ya hiç yuktur - 2 - ve nice cahil ademlerin mali çokdur ilmi ezeliye ve izzete malik olan cenabı hakkın takdiri samedanisi büyledir - 3- cenabı hak bir işi hüküm ve takdir edince kalem kurur yani onun tağyiri mümkün değildir ve mevlamız hükmettiği şeyde haksızlık etmez : - yuz (imdi ferman edince emrinde hiyanet etmez ve hükmedince hükümünde cevir ve eziyyet etmez - 3- canlarımız daha yukluk diyarında iken bizim rızıklarımızın yaradılışın ~~www~~ zahir olmuşdu -- 3 - zaman ancak bir oy anıklık ile bir uykudan ve bunların arasında bir gece ile bir gündüz den başka bir şey değildir - 4- bir takım ademler yaşayurlar ve bir takım ademler ölyürlar zaman ise melamet kabul etmez bir hakimdir

(yuz bir)

1- I - senin dünyanın tadı zehirlidir binaenaleyh başı ancak ağı ile karışık yeyersen 2- dünyanın medihleri zem ile karışık binaenaleyh medhi ancak zem ile beraber kazana bifiksin - 3- bir iş tamam oldumu noksan pezir olması yakındır tamam oldu denildini zevalini bekle - 4- dahi nice defalar kimse farkında olmaksızın kaza ve kader gizlice ve yavaşca sokulup ilerler ve insanlar üstlerine çukmedikçe haber alamazlar :

- 102- yuz iki - 1- alçakların dustluğundan uzak dur ve kerim oğlu kerim ademlere yaklaş - 2- dahi zamana hiç bir gün itimad etme zira zamanın yürümlüğü ipliği çüzdür yanğı nizam ve kaidesi yukdur - 3- eyilikde halka he sed etmede unlardan ol ki cennete nail olasın (yuz üç) yücelikler ve ih sanlar ve büyük nimetler sahibin hak tealayada itimad et - 2- dahi ilim hususunda teharri ve mübahese sahibi ol ve halal ve haram hakkında münazaraya giriş - 3- dust sana hiyanet edersede sen una hiyanet etmeyüp kendini ve vezifeni muhafezada devam et (yuz dört) sirrini kerem sahibi zevatdan baş ka kimseye tevdi etme zira sir benim nezdimde gilidli bir evin içindedir ki anahtarı gaip olup kapusu gilidlidir (yuz beş) - 1- ademlerle şakalaşma onlar şakalaşsalar dahi zira şakalaşmada selamette kalmış ademler gürmedim - 2 - zira yara dilin açdığı yaradır bilirsın dahi nice sözler vardır ki unlardan kan akar - 4- küzegâhlarla himmetler arasında sabahlandım acız ve dermansızlıktan ileri gelen kederle büyüklükden münbeis himmet (yuz altı) ne mutludu o ademki himmetinin mikdarile mütesaip kudrete naildir ya hut kis met ve kadere razı olmak şerefine haizdir - 2 - ey benim rabbim sen ihsan ve ataya sahibisin ben ise künaahlara malikim imdi bana affet - 3- dahi senin hakkında ilâhim zan ve itikadım gözeldir imdi zannimin gözeloigini ker çeklidir - ey rabbim bana ukubet virme zira ben benden sadır olan şeyi ikrar ve itiraf ediyorum (yuz yedi) dahi benim af edersen senin afvine ümidimden ve kendi itikadımdan başka bir çare ve tetbirim yukdur - 2- künaahlarda benim nice kaymalarım vardır ki parmaklarımın uçlarını ısırđım ve dişlerimi kırdım - 3 - halk beni eyi zan ediyor halnu ki af etmeyecek olsan ben insanların en götüstüyüm (yuz sekiz) ve benim ününümde uzun bir mahal sabır ve tehamümül vardır ki ben san ki una davet olundum san ki una - 2 - dünyanın güzel didar ana çaldırırcaına meftun olurum ve umur onun arzusu yolunda sarf ve ifna olur - 3- ve eğer ben dünya hakkında bihakkin perhiz ve takva itse idim dünya ehline kalkanımın tersini çevirmekliğim yani kendilerile kati münasebet etmekliiğim iktiza ederdi (yuz dokuzuncu) - 1- sabır ve emel ve arzu olunan şeylerin anahtarıdır ve her eyilik onunla olur - 2 - her nekadar sabır geceleri uzun surse dahi sabır et zira sabır ile çok defa herun ât muti olur - 3- ve çok defa sabır ile insan o şeyan e nail olur ki hakkında nafile bu olmaz denilmiştir (yuz on) işi kolaylaşdıрмаğa bak ki rahatya geçişinin zirra pek az şeyler vardır ki kolaylaşdırdığın halde kolaylaşmaz - 2 - insanın işi tekmil kolay değildir ancak işi kolay ve zurdan mürekkepdır - 3- yorgunluk evi olan bu dünya da rahat arayursun olmayacak bir şey arayan adem mahrum kalır (yuz on bir - imdi insan o ümidleri düşetir zaman ise devşirir kendi onları yapar ölüm ise toplar - 2- mallerimizi mirascılar için toplayuruz ve evlerimizi zaman viran et sin deye bina ediyuruz - 3 - dünyada nice şehirler bina edilüpde viran oldular ve analisi ölüm mücatına ogradılar (yuz on iki - kâş ki validem beni doğarmays idi kâş ki çocuk öle idim - 2 - kâş ki ut ola idim beni kozular çiy yeye idi - 3 - zamana şaşurum iki halinde yani irtika ve tedennisinde ve onun beni at dığı belâ ve musibete - 4 - çok defa bir gön undan başka bir güne vasil olunca o geçmiş güne ağladım (yuz on üç) asıl ve tineti pak olmayan ademin ağzından güzel söz çıkmaz - 2 - ademin tineti gizlidir lâkin işinden içinde ne var oldu gu belli olur 3 cenabı hakkın nice gizli lutuf ve ihsanları vardır ki onun gi zliğı en fatin ademin anlamayacağı kadar incedir